

dent eller Statsminister — hvad han nu den Gang kaldtes — erklærede i et Interview: at Forsvarsspørgsmaalet i Danmark har aldrig drejet sig om Landets Forsvar, aldrig; det har altid drejet sig om noget andet, det har altid været en eller anden politisk Tuskhandel, de to Partier skulde afgøre med hinanden, og naar denne Handel var afsluttet, gav man, for at bruge en populær Vending, Forsvarsordningen en god Dag og en glad Aften, saa interesserede den ikke mere. Et Bevis for Rigtigheden af denne min Paastand har vi i den Kendsgerning, at da Verdenskrigen udbrød i 1914, vilde vi, hvis vi havde fulgt den Mobiliseringsordre, som Dr. Munch forefandt ved sin Overtagelse af Forsvarsministeriet, forsynet med Klaus Berntsens Underskrift, simpelt hen ikke have haft Udrustningsgenstande i tilstrækkelig Mængde til det Antal Soldater, der skulde indkaldes. Med andre Ord: Forsvarsordningen som Forsvarsordning har i og for sig aldrig haft Partiet Venstres Interesse, saa kan den ærede Ordfører for Partiet tale saa længe, han vil, om, hvad der altid har boet i Venstres Bryst. Og her vil jeg gerne have Lov til at sige, at for Skatteyderne har det ikke synderlig Interesse, hvilke Udgifter Ordningen af 1922 medfører, sammenlignet med Ordningen af 1909, hvis denne havde været fuldt gennemført efter sine Principper. Det, der kan have Skatteydernes Interesse i denne Forbindelse, er dog virkelig kun: Hvad har 1909-Ordningen kostet udført i Praksis, sammenlignet med hvad Ordningen af 1922 koster?, og her viser det sig, at der ingen Nedgang er. Naar man paastaar det modsatte, er det i Virkeligheden at putte Blaar i Øjnene paa Vælgerne.

Saa kom den ærede Ordfører for det konservative Parti, det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Piper), med en Udtalelse, som jeg gerne vil knytte en lille Bemærkning til. Da den ærede Ordfører talte om det af den socialdemokratiske Regering oprindelig forelagte Afrustningsforslag, kom han i en lidt spydig Tone — skønt jeg ikke synes, at det spydige ellers klæder det ærede Medlems Stemme — med en Bemærkning om, at Socialdemokratiet har altsaa turdet tage Skridtet fuldt ud, men det radikale Venstre har ikke vovet sig til dette. Nu skal jeg ganske lade ligge, hvorvidt det oprindelig stillede socialdemokratiske Forslag betød Afrustning helt og fuldt, men jeg vil blot sige om mit Partis Stilling dertil, at det, hvorpaa vi har bygget saavel vort Forslag i 1922 som det Forslag, vi nu har stillet her og faaet Socialdemokratiets Til-

slutning til, er de Erfaringer, der indhøstede under Verdenskrigen. Det, vi ønskede fra vor Side at sige til Rigsdagen, til det danske Folk, var det simple og, som vi syntes, ligefremme Spørgsmaal, paa hvilket der anstændigvis kun kunde gives eet Svar, dette: Skulde vi ikke alle sammen kunne blive enige om, at det, der har vist sig tilstrækkeligt for det lille Danmark under den Verdenskrig, som flere Gange var paa Nippet til at bryde ind ogsaa over vore Grænser, kan vi ogsaa nok nøjes med i Fremtiden? Det var vort Spørgsmaal. I 1922 gik vort Forslag noget videre end Forslaget nu. Hvorfor? Fordi det var ment som en udstrakt Haand til Partiet Venstre. Vi mente den Gang, at dette Spørgsmaal kunde det historiske Venstre ikke besvare benægtende. Men om Forladelse, i det historiske Venstre er der gaaet Militarisme i den Grad, at det, som var tilstrækkeligt under Verdenskrigen, viser sig for dette Parti ikke at være tilstrækkeligt i Fremtiden.

Den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti sagde yderligere — stadig med en spydig Klang i Stemmen —, at nu vilde altsaa Forsvarsministeren gøre Danmark til et Foregangsland ogsaa paa dette Omraade, altsaa med Hensyn til Afskaffelse af den almindelige Værnepligt, og hvad der nu ellers ligger i Forslaget. Ja, jeg vil sige: Gid det saa sandt kunde lykkes! Gid vi virkelig kunde blive et Foregangsland ogsaa paa dette Omraade! Med megen Tilfredsstillelse kan vi Danske notere, at vort Lands Navn er indskrevet med megen Hæder i Historiens Bog. Det tjener det danske Folk til Ære, at vi under en Verdenskrig, hvor der saa sandelig var nok til at optage Sind og Tanker, alligevel kunde give vore islandske Brødre og Søstre den samme Frihed, vi selv havde. Jeg kan ogsaa nævne, at da Genforeningsspørgsmaalet opstod, var jo hele det danske Folk til en første Begyndelse, inden der endnu var gaaet Partipolitik i Spørgsmaalet, fuldkommen enigt om det hæderlige Standpunkt, at vi kun ønskede at tage mod, hvad der af Hjertet selv ønskede at komme tilbage til os. Vi har vort Navn indskrevet paa smukkeste mulig Maade, tror jeg, i Historiens Bog. Men det vilde yderligere forhøje Glansen om Danmarks Navn, om vi nu ogsaa kunde blive Foregangsland paa dette Omraade og være det første af de Lande, der har haft almindelig Værnepligt, til at afkaste den — ja, jeg vil bruge et kraftigt Ord — den Forbandelsens Mare, som den almindelige Værnepligt faktisk er.